

L'EXÈRCIT ROMÀ

Com totes les grans civilitzacions de l'antiguitat l'imperi romà va necessitar un exèrcit fort i cohesionat per expandir i defensar els seus dominis. Inicialment la tropa es nodria dels ciutadans que es podien pagar l'equipament militar, dividits en funció de la seva riquesa i edat. El 107 aC el cònsol Caius Marius professionalitzà l'exèrcit. Als soldats se'ls proporcionava una paga permanent així com un equipament consistent en casc –*galea*–, cota de malla –*lorica hamata*–, escut –*scutum*–, espasa –*gladius*–, i dues javelines –*pila*–.

Entre l'establiment de l'imperi i la meitat del segle II, l'exèrcit estava organitzat en legions; cada legió constava de deu cohorts; cada cohort es componia de sis centúries. Una centúria era un grup de vuitanta homes comandat per un centurió. Per damunt d'ell hi havia els tribuns militars i els cònsols.

L'emperador August va llicenciar més d'una tercera part de les 70 legions romanes que l'any 31 aC encara servien Roma, és a dir,

prop de 80.000 homes dels 230.000 que tenia l'exèrcit. Un exèrcit d'aquestes dimensions en temps de pau no només era massa gran i costós, sinó que podia convertir-se en un perill potencial. A canvi incorporà els *auxilia*, habitants de les zones conquerides, per tal de defensar millor les fronteres de l'imperi. També va crear una altra força per al control de Roma: la guàrdia pretoriana.

Els soldats i les calçades romanes

Les vies romanes, construïdes en bona part per l'exèrcit, especialment en els seus inicis, havien de servir per garantir el ràpid desplaçament i abastiment de les tropes arreu de l'imperi.

Un servei militar de llarga durada

El temps de reclutament va anar augmentant progressivament i no eren excepcionals serveis a l'exèrcit de trenta o més anys (amb August el temps de reclutament era de 16 anys i amb Tiberi de 20). Sovint, un cop retirats, els soldats rebien una pensió o terres en zones conquerides.

Detall del sarcòfag de Portonaccio (Palazzo Massimo, Museu Nacional Romà, Roma) amb la representació de la victòria de la cavalleria romana, els anys 172-175, sobre els marcomans (tribu procedent de la zona de l'actual Alemanya).

SABIES QUE...

Els soldats s'entrenaven fent pràctiques de lluita, curses i marxes. Podien recórrer 25 km diaris portant a sobre un equipament d'uns 30 kg. Es diu que en temps de Juli Cèsar podien arribar als 50 km diaris, havent afirmat aquest que "les guerres es guanyen amb els peus".

ELEMENTS D'UN LEGIONARI ROMÀ

L'equipament bàsic d'un soldat romà en campanya

viaaugustapenedes.cat
CAT / CAST / ENG / FRA

enoturismepenedès
l'aroma d'una terra

CONSELL COMARCAL
ALT PENEDÈS

Diputació
Barcelona

BCN+ Costa
Barcelona